

Pécsi Ítéltábla

Pf.IV.20.043/2025/8. szám

A felperes:

felperes (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Szendrei Kornél ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Leposa Marianna ügyvéd (cím4)

A fellebbezést benyújtó fél:

felperes (20. sorszám alatt)

A per tárgya:

közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

50.P.20.305/2024/16.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 180.000 (száznylevanezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az alperes ...2007. ügyszám alatt 2007. november 27. napján közjegyzői okiratba foglalta az bank mint hitelező és zálogjogosult, valamint a felperes mint adós és zálogkötelezett között létrejött kölcsönszerződést, amelyben a bank 11.000.000 forint összegnek megfelelő japán jen deviza alapú kölcsönt nyújtott a felperesnek.

- [2] Az adós a kölcsönszerződésben foglalt kötelezettségeit nem teljesítette, ezért a hitelező a kölcsönszerződést természetes személy 1 budapesti közjegyző-helyettes előtt azonnali hatállyal felmondta. A felmondást a közjegyző .../2012/30. szám alatt, 2012. október 18. napján jegyzőkönyvbe foglalta, majd a felmondást tartalmazó közjegyzői okiratot a felperes részére postára adta, aki a küldeményt 2012. október 20. napján átvette. Az átvétel tényéről természetes személy 1 budapesti közjegyző-helyettes .../2012/53. sorszám alatt tanúsítványt állított ki, amelynek mellékletét képezte a felmondásról szóló jegyzőkönyv.
- [3] Az eredeti hitelező a követelést az cég1. követeléskezelőre engedményezte, majd a jogutódlás megállapítását követően a jogutód mint végrehajtást kérő kérelmére az alperesi közjegyző a közokiratba foglalt kölcsönszerződést .../2013. szám alatt 2013. július 31. napján végrehajtási záradékkal látta el. A végrehajtás elrendelését követően természetes személy2 pécsi önálló bírósági végrehajtó előtt folyt a végrehajtási eljárás 0158-P.V.1217/2013. ügyszám alatt. A végrehajtás során, 2019. január 4-én a végrehajtó a felperes kizárólagos tulajdonában állt, helyiség kerület, belterület helyrajzi szám alatt felvett, természetben cím1 1. ajtószám alatt található lakását elérverezte, az ingatlanügyi hatóság 2020. április 15. napján, .../4/2020.04.15. számú határozatával az árverési vevő tulajdonjogát árverési vétel jogcímén bejegyezte.
- [4] A felperes végrehajtási záradék törlése iránti kérelmére a Pécsi Törvényszék az 1.Pkf.50.215/2023/2. számú, 2023. április 18. napján kelt végzésével a végrehajtási záradékot törölte. A Kúria 3/2020. számú Polgári jogegységi határozatában, valamint a Kúria Pfv.I.20.585/2022/4. számú határozatában foglaltakra utalással kifejtette, hogy a .../2012/53. számú tanúsítvány alaki és tartalmi szempontból nem a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Kjtv.) 142. § (2) bekezdése szerinti tartalmi kellékekkel rendelkező közjegyzői okirat, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 23/C. § (2) bekezdése szerinti feltétel igazolására nem alkalmas, ezért a végrehajtási záradék kiállítása törvénytörtően történt.
- [5] Felperes keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 339.§ (1) bekezdése és az rPtk. 349.§ (1) bekezdése alapján 150.000 forint és járulécai közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítésére kérte kötelezni az alperest hivatkozással arra, hogy az alperes jogszabálysértően látta el végrehajtási záradékkal a2007. számú közjegyzői okiratot, ezt a Pécsi Törvényszék a végrehajtási záradékot törölő végzésében is megállapította. Állította, hogy az alperes magatartásával okozati összefüggésben, azzal, hogy a záradékolás következtében megindult végrehajtási eljárásban az ingatlan kikerült a tulajdonából, kár érte. Kárként az ingatlan árverési vételárát (14.100.000 forint) jelölte meg, kijelentette – utalva a 6/2022. számú jogegységi határozatra – hogy ebből a jelen perben 150.000 forintot kíván érvényesíteni.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte, a felperes kárigényét jogalapjában vitatta, hivatkozott arra, hogy a kártérítési felelősség egyik eleme sem valósult meg. Állította, hogy a végrehajtási záradék kiállítása során a jogszabályok maradéktalan betartásával járt el, ezt alátámasztja a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 5/2024. számú jogegységi határozata, amely kimondta, hogy a 2015. július 1. napja előtt a Kjt. 142. § (2) bekezdése szerinti eljárásban keletkezett közjegyzői ténytanúsítványok esetén a mellékletként való pusztá hozzáfűzés a közokirati jelleget nem érinti. Álláspontja szerint önmagában az a tény, hogy a Pécsi Törvényszék a végrehajtási záradékot törölte, nem ad alapot annak megállapítására, hogy jogszabálysértően járt el a végrehajtás elrendelése kapcsán.
- [7] Hivatkozott arra, hogy a felperes a kereset összecszerűségét ellentmondásosan jelölte meg, és nem is igazolta semmivel. Utalt arra, hogy a végrehajtás során befolyt vételár a felperes tartozását csökkentette. Megjegyezte, hogy ha a felperesnek merült is fel kára, az nincs a magatartásával okozati összefüggésben, a végrehajtásra ugyanis azért került sor, mert a

felperes a kölcsönszerződést megszegte. Védekezése kiterjedt arra is, hogy ha okozott is kárt, felróhatósága akkor sem állapítható meg.

- [8] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kifejtette, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 5/2024. számú jogegységi határozat indokolása [52]-[53] bekezdésében foglaltak szerint a per tárgyát képező kézbesítési tanúsítvány mind alaki, mind tartalmi szempontból megfelelő volt, azonban a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 6. §-a alapján a polgári bíróság jogerős végzését nem hagyhatta figyelmen kívül, azt kötelezően figyelembe kellett vennie a jogellenesség tekintetében. Az alperes kártérítési felelősségét azonban mégsem találta megállapíthatónak, úgy ítélte meg, hogy az alperes magatartása nem volt felróható, mert nem követett el kirívóan súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési hibát. Utalt arra, hogy az 5/2024. számú jogegységi határozat meghozataláig szétartó ítélezési gyakorlat alakult ki, a közjegyzői és bírói gyakorlat széttagoltsága pedig kizárja a kirívó jogalkalmazási, jogértelmezési tévedést. Megjegyezte, hogy kétséges a tényleges kár bekövetkezte is, hiszen a felperesnek egy kölcsönszerződésből eredő és esedékessé vált tartozása állt fenn, a végrehajtási behajtás eredményeként egy általa sem vitatott tartozástól (vagy legalábbis annak egy részétől) szabadult, a végrehajtási eljárás ennek a tartozásnak egy behajtási módja volt.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítélete megváltoztatását, a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [10] Az elsődleges fellebbezési kérelem tekintetében jogszabálysértésként hivatkozott a Vht. 23/C.§ (2) bekezdésére, a Kjtv. 142.§ (2) bekezdésére, az rPtk. 339.§ (1) bekezdésére, az 5/2024. számú jogegységi határozatra és az EBH2002.750. számú döntésre. Hivatkozott arra, hogy a közhatalommal okozott kárért való felelősségnek a felróhatóság, jogellenesség a feltétele, nem pedig a nyilvánvalóan, kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés. Álláspontja szerint az alperesnek kizárólag azt a tényt kellett értékelnie, hogy a felmondás szövege bele volt-e foglalva a kézbesítési ténytanúsítványba vagy sem, nem volt bizonyítékmérlegelési vagy jogszabály-értelmezési feladata, a Kjtv. 142.§-a értelmében – a 3/2020. Polgári jogegységi határozat és a Kúria Pfv.20.585/2022/4. számú határozata szerint is – a követelés esedékessé válását, közlését kizárólag olyan ténytanúsítvány tanúsítja, amely szó szerint tartalmazza a felmondás szövegét. Álláspontja szerint az alperes felróhatóan járt el, a felelősség alól nem mentette ki magát, nem bizonyította, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható.
- [11] Másodlagos, hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezési kérelmében – a Pp. 263.§ (1) bekezdésének, a Pp. 265.§ (1) bekezdésének és a Pp. 346.§ (4) és (5) bekezdésének megsértését állítva – arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a tényállás megállapítási, mérlegelési és indokolási kötelezettségét, nem vizsgálta, hogy a tények kirívóan okszerűtlen mérlegelését valósította-e meg az alperes.
- [12] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Továbbra is hivatkozott arra, hogy mindenben a jogszabályoknak megfelelően járt el, a végrehajtási záradék kiállítása jogszerű volt, a kiállított tanúsítvány mellékletét képezte a felmondásról szóló jegyzőkönyv, az 5/2024. számú jogegységi határozata értelmében pedig a 2015. július 1. napja előtt, a Kjt. 42.§ (2) bekezdése szerinti eljárásban keletkezett közjegyzői ténytanúsítványok esetén a mellékletként való pusztá hozzáfűzés a közirati jelleget nem érintette, ezért a közjegyző által 2012-ben kiállított ténytanúsítvány közokiratiságának hiányára nem lehet hivatkozni. A felmondás, és annak adós részére történő kézbesítéséről szóló tanúsítvány közjegyzői okirat, amely alapján a kölcsönszerződést jogszerűen látta el végrehajtási záradékkal. Hivatkozott arra, hogy jogszerű eljárásával semmiféle kárt nem

okozott a felperesnek, a végrehajtási eljárás megindítására azért került sor, mert a felperes a bankkal kötött kölcsönszerződést megszegte. Utalt arra is, hogy a végrehajtás során befolyt árverési vételár a végrehajtást kérő felé fennálló felperesi tartozást csökkentette.

- [13] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében hivatkozott arra, hogy az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása – a jogellenességet megállapító rész – ellen fellebbezést, csatlakozó fellebbezést nem terjesztett elő, ezért a fellebbezési ellenkérelemben ezt az ítéleti megállapítást nem vitathatja.
- [14] A fellebbezés alaptalan.
- [15] Felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, a másodfokú bíróságnak azonban először a hatályon kívül helyezési kérelmet kellett vizsgálnia, mert amennyiben a fellebbezés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül kell helyezni, az ítélet anyagi jogi felülbírálatára nem kerülhet sor. Ennek során a másodfokú bíróság a fellebbezésben megjelölt jogszabálysértéseket vizsgálhatta, arról kellett döntenie, hogy a felperes által megjelölt eljárási szabálysértések alapot adnak-e az ítélet hatályon kívül helyezésére a Pp. 380.§-a vagy a Pp. 381.§-a alapján.
- [16] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítélete indoklása hiányosságait – tényállás, bizonyítékok mérlegelésének hiánya – sérelmezte. A Pp. 380.§ c) pontja a másodfokú bíróság által mérlegelhető hatályon kívül helyezési oknak minősülő lényeges eljárási szabálytalanságok köréből külön tényállássá emeli át, és a kötelező hatályon kívül helyezési okok körébe sorolja azt az esetet, amikor az elsőfokú ítélet olyan tartalmi hiányosságban szenved, ami a másodfokú eljárásban nem orvosolható. A másodfokú bíróság erre tekintettel csak akkor helyezheti hatályon kívül az elsőfokú bíróság ítéletét, ha az ítélet a törvényben előírt kötelező tartalmi elemek közül egyáltalán nem tartalmazza a rendelkező részt vagy az indokolást, vagy az olyan mértékig hiányos, hogy abból nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a döntését mire alapította, és a hiányosság az ítélet indokolásának kiegészítésével sem orvosolható. A fellebbezéssel támadott ítélet ilyen hiányosságban nem szenved, tartalmazza a Pp. 346.§-ában felsorolt tartalmi elemeket, és az ítéletből egyértelműen megállapítható az is, hogy az elsőfokú bíróság a döntését mire alapította, az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezés ezért alaptalan volt. Az ítélet indokolásának helyessége az ítélet anyagi felülbírálata során vizsgálható.
- [17] Az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben felülbírálván is alaptalannak találta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését, az elsőfokú bíróság nem sértette meg a fellebbezésben hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket azzal, hogy az alperes kártérítési felelősségének hiánya miatt a keresetet elutasította.
- [18] A másodfokú bíróság a Pp. 369.§ (3) bekezdése szerinti jogkörében az ítélet anyagi jognak való megfelelését vizsgálhatja, a felülbírálat korlátja – a Pp. 370.§ (1) bekezdéséből következően – a fellebbezési kérelem, a csatlakozó fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem.
- [19] A elsőfokú bíróság a kártérítési felelősség rPtk. 339.§ (1) bekezdése törvényi tényállási elemeit fennállónak ítélte, a keresetet azért utasította mégis el, mert az alperes felelősség alóli kimentésre, a felróhatóság hiányára hivatkozását – amelyet a kártérítési felelősség valamennyi feltételének hiányára hivatkozó ellenkérelme mellett terjesztett elő – alaposnak találta. A másodfokú bíróságnak az ítélet anyagi felülbírálata körében, annak vizsgálata során, hogy az ítélet megfelel-e az anyagi jognak, a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben felhozott érveket és ellenérveket is vizsgálnia kell azzal a megszorítással, hogy a fellebbezési ellenkérelemben a fél új jogi alapon álló, az elsőfokú eljárásban fel nem hozott védekezést – az ellenkérelem-változtatásra vonatkozó, Pp. 373.§ (1) bekezdésében írt

tilalom folytán – nem terjeszthet elő. Hivatkozhat azonban arra, hogy az ítélet az elsőfokú eljárásban előterjesztett ellenkérelmében felhozott védekezésre tekintettel nem jogszabálysértő, mégpedig akkor sem, ha az elsőfokú bíróság által felhozott, a felperes által a fellebbezésben sérelmezett indokolás az érdemi döntést nem alapozná meg. A másodfokú bíróságnak az ítéleti döntést kell vizsgálnia, vizsgálata csak a részjogerővel érintett ítéleti rendelkezésre nem terjed ki, az ítélet indokolásához azonban nem fűződik részjogerő. Ha egy törvényi tényállás több elemből áll, a keresetnek helyt adó döntés akkor felel meg az anyagi jognak, ha minden törvényi tényállási elem megvalósult, a keresetet elutasító döntés pedig abban az esetben nem sérti az anyagi jogszabályt, ha bármelyik törvényi feltétel hiányzik. A Pp. nem zárja ki, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – ha az megfelel az anyagi jognak – más, az alperes ellenkérelmében hivatkozott okból, módosított indokolással hagyja helyben. Tévesen hivatkozott ezért a felperes arra, hogy az indokolás elleni fellebbezés vagy csatlakozó fellebbezés hiányában az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének jogellenességre vonatkozó megállapítását nem vitathatja.

- [20] A jogellenességgel kapcsolatban kiemeli azonban a másodfokú bíróság, hogy a polgári jog nem a magatartás, hanem annak következménye, azaz a károkozás jogellenességét deklarálja és szankcionálja. Polgári jogi értelemben nem a magatartás, hanem a károkozás jogellenes (BDT 2023. 4682.). A jelen ügyben még nem alkalmazható Ptk. 6:520 §-a már kifejezetten kimondja, hogy minden károkozás jogellenes, kivéve az ott felsorolt eseteket (károsult beleegyezése, jogos védelem, sürgőshelyzet, jogszabály által megengedett magatartás), de ezt jogelvként – tételes jogi rendelkezés hiányában is – alkalmazhatónak találta a bírói gyakorlat az rPtk. esetén is. Ha a magatartás kárt okoz, az – jogellenességet kizáró körülmény hiányában, melyre a károsultnak kell hivatkoznia – jogellenes károkozásnak minősül, ezért önmagában a magatartás jogellenességét az rPtk. 339.§-a alkalmazásában sem megállapítani, sem bizonyítani nem kell. Ha pedig nem állapítható meg a károsult által megjelölt magatartással okozati összefüggésben bekövetkezett kár, akkor a magatartást értékelni, minősíteni, annak "jogellenességét" megállapítani nem lehet.
- [21] A perbeli esetben a felperes a kárát a végrehajtási árverésből eredő vagyronvesztésben jelölte meg, amely kár elviekben állhat okozati összefüggésben az alperes magatartásával, ezért vizsgálható volt a károkozás jogellenessége. Bár a kár és az okozati összefüggés körében megtett perfelvételi nyilatkozatok ellentmondásossága indokolt volna anyagi pervezetést, azt a másodfokú bíróság azért nem tartotta szükségesnek, mert az érdemi döntéshez a kár tényleges bekövetkezésének kérdésében nem kellett állást foglalni az alább kifejtett indokok miatt.
- [22] Az alperes védekezésében – arra való hivatkozásával, hogy a végrehajtási záradék kiállítása során mindenben a törvénynek megfelelően járt el – ténylegesen arra hivatkozott, hogy ha a felperesnek következett is be kára, felelősségét kizárja, hogy helyes döntést hozott, mert számára a végrehajtás elrendelése olyan, a jog által megengedett magatartás volt, amely kártérítési felelősséget nem alapoz meg.
- [23] Az elsőfokú bíróság maga is úgy látta, hogy az alperes döntése maradéktalanul megfelelt a jogszabályoknak, azonban álláspontja szerint azt mégis tévesnek (jogellenesnek) kellett minősítenie a Bszi. 6.§-ában foglalt azon rendelkezés miatt, amely szerint a bíróság határozata mindenkre kötelező. A Bszi. 6.§-ából valóban következik, hogy a kártérítési per bírósága nem bírálhatja felül az alapperben eljáró bíróság döntését, azt nem minősítheti tévesnek, a bírói gyakorlat ebben következetes (Kúria Pfv.V.20.832/2016/3., Pfv. III. 21.292/2021/10., BH2009. 9., BH2003. 65.). A jelen ügyben azonban a Pécsi Törvényszék határozatának meghozatalát követően az érintett jogkérdésben a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa meghozta a 5/2024. Jogegységi határozatot (Jpe.IV.60.058/2023/9.), amely egyértelműen kimondta, hogy a 2015. július 1. napja előtt a Kjt. 142.§ (2) bekezdése szerinti

eljárásban keletkezett közjegyzői ténytanúsítványok esetén a mellékletként való pusztá hozzáfűzés a közokirati jelleget nem érinti. A jogegységi határozatnak ebből a megállapításából pedig az következik, hogy az alperes jogszerűen látta el végrehajtási záradékkal a felperes fizetési kötelezettségét tartalmazó kölcsönszerződést, amely záradékolás a végrehajtási eljáráshoz és a felperes ingatlanának árverezéséhez vezetett. A jogegységi határozat az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében a bíróságokra kötelező, ezért a jelen per bírósága a jogegységi határozattal ellentétes megállapításra nem juthat, a vitássá tett jogkérdésben a jogegységi határozatban, és nem a Pécsi Törvényszék határozatában foglaltakat kell figyelembe vennie.

- [24] A fentiekből pedig az következik, hogy az alperessel szembeni végrehajtás elrendelése az alperes számára a jog által megengedett magatartás volt, amelyből eredő károkozás – ha következett is be kár – nem minősül jogellenes károkozásnak, ezért kártérítési felelősséget nem alapol meg az rPtk. 339.§ (1) bekezdése alapján. Jogellenes károkozás hiányában az alperes magatartása felróhatóságának vizsgálata fel sem merülhet, mellőzi ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából az ezzel kapcsolatos részeket.
- [25] A fentiek okán az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítélete megfelel az anyagi jognak, nem sérti a fellebbezésben megjelölt jogszabályok rendelkezéseit, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [26] A felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a Pp. 83.§ (5) bekezdése alapján a felmerült perköltsége a terhén marad, és a Pp. 83.§ (1) bekezdése értelmében köteles az alperes Pp. 81.§ szerint felszámított másodfokú perköltsége megtérítésére, amely áll az alperest képviselő ügyvéd munkadíjából, amelynek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg.

Pécs, 2025. szeptember 25.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró